

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΛΕΧΟΒΟΥ - 9470039

Σχολικό Έτος: 2022 - 2023

Ημερομηνία Εξαγωγής: 19/06/2023

Σχολική Μονάδα: ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΛΕΧΟΒΟΥ - 9470039

Στόχος Βελτίωσης:

- A. Έμφαση στην πρόληψη και τήρηση των κανόνων
- B. Ενίσχυση επικοινωνίας /συνεργασίας μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών
- Γ. Καλλιέργεια κλίματος σεβασμού και εμπιστοσύνης μεταξύ μαθητών/- τριών και εκπαιδευτικών

Σχέδιο Δράσης: Φροντίδα και υποστήριξη στο σχολικό περιβάλλον

Αξονας: Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών και εκπαιδευτικών

Συντονιστής Δράσης: ΒΡΑΝΤΣΗ ΘΩΜΑΗ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Η αναγκαιότητα της δράσης προκύπτει από τη δημιουργία στο σχολικό περιβάλλον συνθηκών αβεβαιότητας και ευαλωτότητας, ως συνέπεια της κρίσης (οικονομικής, υγειονομικής, ενεργειακής) που έχει επηρεάσει αρνητικά την παγκόσμια κοινωνία. Οι μαθητές/τριες «μεταφέρουν» στο σχολείο το άγχος τους για την επίτευξη προσωπικών τους στόχων, αλλά και τη δυσπιστία τους προς τον υποστηρικτικό θεσμό του σχολείου. Οι εκπαιδευτικοί συναντούν δυσκολίες στη διαχείριση καταστάσεων παιδαγωγικής φύσης, οι οποίες εντάσσονται στο γενικότερο πλαίσιο της έλλειψης εναλλακτικών μορφών αυτοβελτίωσης. Η ανάπτυξη εμπιστοσύνης ανάμεσα στους/στις μαθητές/τριες και στους/στις εκπαιδευτικούς μπορεί να ενισχύσει την αυτοπεποίθηση των πρώτων και να αυξήσει την ικανοποίηση των δεύτερων για το έργο που προσφέρουν.

Βασικός στόχος της δράσης είναι η αξιοποίηση κατά τη διδακτική και μαθησιακή διαδικασία, αλλά και σε όλες τις εκφάνσεις της σχολικής ζωής, σύγχρονων παιδαγωγικών και διδακτικών προσεγγίσεων, που θα ενεργοποιήσουν θετικά στοιχεία του σχολικού κλίματος, όπως ασφάλεια, φροντίδα και υποστήριξη για κάθε μέλος της σχολικής κοινότητας.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Η Συντονίστρια και τα μέλη της ομάδας δράσης:

1. Εστιάζουν στην πρόληψη αρνητικών καταστάσεων στον χώρο του σχολείου και στην τήρηση των σχολικών κανόνων από κάθε μέλος της σχολικής κοινότητας:

- παρουσιάζουν τον εσωτερικό κανονισμό της σχολικής μονάδας στους/στις μαθητές/τριες, συζητούν μαζί τους τις διαστάσεις του και με τη βοήθειά τους εποπτεύουν την εφαρμογή του κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους·
- προωθούν τη σύναψη μαθητικών συμβολαίων·
- ενθαρρύνουν τη δημιουργική εργασία των μαθητών/τριών στην κατεύθυνση της έντυπης αποτύπωσης των σχολικών κανόνων και της ανάρτησή τους σε εμφανή σημεία του σχολείου (αφίσες, ζωγραφιές, φωτογραφίες κλπ.).

2. Επιδιώκουν την καλλιέργεια κλίματος σεβασμού και εμπιστοσύνης μεταξύ μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών:

- εντοπίζουν ενδοατομικές και δια-ατομικές συμπεριφορές που χρήζουν θετικής αλλαγής και βελτίωσης και καλούν όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας να προτείνουν τους τρόπους της θετικής μεταβολής·
- δημιουργούν συνθήκες βίωσης προσωπικών επιτευγμάτων από όλους/ες τους/τις μαθητές/τριες και τους/τις εκπαιδευτικούς, καθώς και της αναγνώρισης της αξίας τους·
- διαμορφώνουν υποστηρικτικά πλαίσια για κάθε ευάλωτο μέλος της σχολικής κοινότητας·
- διαχειρίζονται με διακριτικότητα τα θέματα που απασχολούν το έμψυχο δυναμικό του σχολείου.

3. Ενισχύουν την επικοινωνία /συνεργασία μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών:

- προτρέπουν τους/τις μαθητές/τριες να συζητούν με τους/τις εκπαιδευτικούς σε τακτά χρονικά διαστήματα για θέματα που τους/τις απασχολούν·
- ορίζουν τη Διευθύντρια του σχολείου ως διαμεσολαβήτρια στις περιπτώσεις εκείνες που υπάρχει έντονη αμφισβήτηση απόψεων και επιχειρημάτων·
- προτείνουν συγκεκριμένη αίθουσα για την επικοινωνία και τη συζήτηση των μαθητών/τριών με τους/τις εκπαιδευτικούς για θέματα που τους/τις απασχολούν στον χώρο του σχολείου ή και έξω από αυτόν.

Οι ενέργειες θα υλοποιηθούν στο διάστημα από 12 Δεκεμβρίου 2022 μέχρι 28 Απριλίου 2023.

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

Αξιοποιούνται το γραφείο της Διευθύντριας, το γραφείο των εκπαιδευτικών, ο χώρος της βιβλιοθήκης, το εργαστήριο πληροφορικής, η αίθουσα της ενισχυτικής διδασκαλίας, αλλά και κάθε αίθουσα διδασκαλίας. Επιπλέον, γίνεται χρήση του τεχνολογικού εξοπλισμού (υπολογιστών, σαρωτών, εκτυπωτών) και του εποπτικού υλικού (αναλώσιμων) του σχολείου για την οργάνωση, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των δράσεων.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

Ως κριτήρια επιτυχίας της δράσης ορίζονται:

- α) Η δημιουργική εμπλοκή και η συνεπής συμμετοχή όλων των μαθητών/τριών και όλων των εκπαιδευτικών
- β) Η θετική ανατροφοδότηση και αξιολόγηση από τους/τις εμπλεκόμενους/ες
- γ) Η δημιουργία θετικού και ασφαλούς κλίματος σε κάθε χώρο του σχολείου

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

Η αξιολόγηση και η αποτίμηση της προσπάθειας θα γίνει με τη χρήση αυτοσχέδιων ερωτηματολογίων, που θα απαντηθούν από τους/τις μαθητές/τριες και από τους/τις εκπαιδευτικούς στο τέλος της δράσης.

Σημαντικό θετικό αποτέλεσμα της δράσης αποτελεί η ικανοποίηση των μαθητών/τριών και των εκπαιδευτικών από τη μεταξύ τους επικοινωνία/συνεργασία, η ευχάριστη και δημιουργική εργασία, καθώς και η διαμόρφωση θετικού παιδαγωγικού κλίματος στο σχολείο.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις ΣΕΕ

Ο σχεδιασμός της δράσης έχει ρεαλιστικούς και επιτεύξιμους στόχους, ενώ ο σχεδιασμός συμμετοχικών και παιδοκεντρικών δράσεων είναι συστηματικός, συνεκτικός σε συνάφεια με τους στόχους και τα κριτήρια επιτυχίας είναι σωστά διατυπωμένα. Η επίτευξη αυτού του στόχου είναι σημαντική για την εκπαιδευτική διαδικασία, εμπλέκει τα άτομα στη διατύπωση κριτικών αναλύσεων για καταστάσεις σε περιβάλλοντα εργασίας (τάξεις, σχολεία, συστήματα) που δομούνται θεσμικά. Καλό θα ήταν οι εκπαιδευτικοί να αρχίσουν την έρευνά τους από το μηδέν με επεξεργασία αλλαγών που μπορεί ο καθένας να κάνει και να προχωρήσει σε εκτεταμένες τροποποιήσεις- ακόμα και σε κριτική ιδεών ή θεσμών που με τη σειρά τους μπορεί να οδηγήσουν σε ευρύτερες αναθεωρήσεις σε επίπεδο τάξης, σχολείου ή γενικότερων πολιτικών πρακτικών. Καλό θα ήταν επίσης να ξεκινήσει με μικρούς κύκλους σχεδιασμού, δράσης, παρατήρησης και στοχασμού, που μπορούν να συνδράμουν στον σαφέστερο ορισμό ζητημάτων, ιδεών και συμπερασμάτων, ώστε οι εμπλεκόμενοι να ορίζουν ζητήματα που τους αφορούν καθώς το έργο προχωρά.

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Αρχικά, σε ειδική συνεδρίαση, η συντονίστρια της ομάδας εργασίας ενημερώνει όλους/ες τους/τις εκπαιδευτικούς του σχολείου για τους στόχους και τις πτυχές της δράσης, η οποία προωθεί την αξιοποίηση σύγχρονων παιδαγωγικών και διδακτικών προσεγγίσεων, που θα ενισχύσουν το θετικό σχολικό κλίμα. Στη συνέχεια, τους/τις καλεί να καταθέσουν την άποψή τους αναφορικά με την υλοποίησή της. Ακολουθεί σχετική συζήτηση.

Μετά την ανατροφοδότηση από την ομάδα των εκπαιδευτικών, η συντονίστρια της δράσης προσκαλεί σε νέα συνεδρίαση μόνο τα μέλη της ομάδας εργασίας, προκειμένου να τους παρουσιάσει την ανατροφοδότηση του Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου, όπως αναρτάται από τον ίδιο στην ειδική πλατφόρμα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθώς και για να συμφωνηθεί η έναρξη της υλοποίησης του σχεδίου δράσης με την προσθήκη των νέων δεδομένων.

Η συντονίστρια της ομάδας εργασίας καλεί τη Διευθύντρια του σχολείου να ενημερώσει τους/τις μαθητές/τριες για την ύπαρξη εσωτερικού κανονισμού (Ε.Κ.) στο σχολείο, τις διαδικασίες σύνταξης και έγκρισής του, καθώς και τον σκοπό του. Στη συνέχεια, η ίδια και τα άλλα δύο μέλη της ομάδας δράσης συζητούν με τους/τις μαθητές/τριες για την αναγκαιότητα πρόληψης αρνητικών καταστάσεων στον χώρο του σχολείου παρά λήψης πυροσβεστικών μέτρων αντιμετώπισής τους. Συμπεραίνουν πως στην κατεύθυνση αυτή λειτουργεί ενισχυτικά η ύπαρξη και τήρηση κανόνων από κάθε μέλος της σχολικής κοινότητας. Τέλος, οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές/τριες συναποφασίζουν την εποπτεία εφαρμογής του Ε.Κ. από όλους/ες μέσα στο σχολείο, προς όφελος ολόκληρης της σχολικής μονάδας. Η συγκεκριμένη στόχευση επικουρείται από σχετικές συζητήσεις των μαθητών/τριών με τη Διευθύντρια στο γραφείο της, κάθε φορά που δημιουργείται αντίστοιχη ανάγκη.

Σε επόμενο στάδιο, η ομάδα εργασίας υιοθετεί την τεχνική του πεδίου δυνάμεων, όπου χρησιμοποιείται ως εργαλείο το διδακτικό συμβόλαιο. Με το διδακτικό συμβόλαιο συναποφασίστηκε η διαδικασία αξιολόγησης των συμπεριφορών των μαθητών/τριών, αλλά και των εκπαιδευτικών, στη βάση αμοιβαίων υποχρεώσεων και στο πλαίσιο υπονοούμενων κανόνων. Ακολουθούνται τα εξής βήματα:

1. Συζήτηση στην τάξη για το «τι θέλω» και «τι δεν θέλω» στο σχολείο, συνθήκες που αποτελούν τους δύο δομικούς πόλους στο πεδίο δυνάμεων του διδακτικού συμβολαίου. Καθορισμός με σαφήνεια των ορίων για το κάθε μέλος του σχολείου και προώθηση του θετικού κλίματος στην τάξη. Ενίσχυση των επικοινωνιακών/κοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών/τριών, ενώ, σε συνθήκες αυθεντικής μάθησης, υποστηρίζονται δραστηριότητες με νόημα για τα παιδιά, οι οποίες προάγουν τις μεταγνωστικές τους ικανότητες.
2. Καταγραφή των απόψεων των μαθητών/τριών στον πίνακα της αίθουσας.
3. Καλλιτεχνική δημιουργία με αποτύπωση των σχετικών θέσεων σε χαρτόνι και εμπλουτισμό τους με ανάλογες ζωγραφιές.
4. Ανάρτηση του δημιουργήματος σε εμφανές σημείο στο εσωτερικό του σχολείου.
5. Μετάφραση και καταγραφή των κανόνων στην αλβανική γλώσσα από δύο αλλοδαπούς μαθητές του σχολείου, με την υποστήριξη των υπολοίπων μαθητών/τριών των τάξεών τους.

Ακολουθεί η ενθάρρυνση των μαθητών/τριών από την ομάδα εργασίας, ώστε να εργαστούν στην κατεύθυνση της έντυπης αποτύπωσης σχολικών κανόνων και της ανάρτησή τους σε εμφανή σημεία του σχολικού χώρου.

Στις 2 Δεκεμβρίου, με έναυσμα την Παγκόσμια Ημέρα των Ατόμων με Αναπηρία (3 Δεκεμβρίου), η ομάδα εργασίας συζητά με τους/τις μαθητές/τριες για τη δημιουργία συνθηκών ουσιαστικής συμμετοχής και προσβασιμότητας στο σχολείο για όλους/ες και υλοποιείται δράση ευαισθητοποίησης των μαθητών/τριών για έναν κόσμο με δικαιώματα χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς. Η δράση περιλαμβάνει δημιουργήματα των μαθητών/τριών, με θέμα την αναπηρία (ζωγραφιές και κείμενα) καθώς και βιωματική προσέγγισή της.

Με πρωτοβουλία των μελών της ομάδας εργασίας, υλοποιείται εντός σχολείου εκπαιδευτική δράση από το Κέντρο Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας της Π.Ε. Φλώρινας, με θέμα: «Πρόληψη του Σχολικού εκφοβισμού». Στο πλαίσιο της παρέμβασης υλοποιούνται διάλεξη, συζήτηση και βιωματικά εργαστήρια. Η δράση πραγματοποιείται από υπευθύνους/ες του Κέντρου, σε παράλληλες συνεδρίες για μαθητές/τριες, εκπαιδευτικούς και γονείς.

Η συγκεκριμένη, διαθεματικού χαρακτήρα, δράση αποσκοπεί στον εμπλουτισμό του περιεχομένου των προγραμμάτων σπουδών, στην ανάπτυξη των ικανοτήτων και δεξιοτήτων των μαθητών/τριών και στην ευαισθητοποίηση σε θέματα σωματικής και ψυχοκοινωνικής υγείας και ανάπτυξης. Επιπλέον, συντελεί στο άνοιγμα του σχολείου στην κοινότητα και επιτελεί αντισταθμιστικό ρόλο παρέχοντας τη δυνατότητα συμμετοχής στους/στις μαθητές/τριες σε δραστηριότητες διεύρυνσης των οριζόντων τους.

Οι δράσεις σχεδιάζονται από την ομάδα εργασίας στη βάση της δημιουργίας συνθηκών βίωσης προσωπικών επιτευγμάτων από όλους/ες τους/τις μαθητές/τριες και τους/τις εκπαιδευτικούς, καθώς και της αναγνώρισης της αξίας τους. Εξασφαλίζεται επιβράβευση και αναγνώριση της αξίας κάθε προσπάθειας. Τα μέλη της σχολικής κοινότητας ενθαρρύνονται να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες. Παράλληλα, διαμορφώνονται υποστηρικτικά πλαίσια για όλους/ες στον χώρο του σχολείου. Επιπρόσθετα, με την υποστήριξη της Διευθύντριας του σχολείου επιδιώκεται η διακριτική διαχείριση ζητημάτων του έμψυχου δυναμικού του σχολείου και ορίζεται το γραφείο της ως χώρος συζήτησης των μαθητών/τριών με τους/τις εκπαιδευτικούς.

Προκειμένου να αξιολογηθεί η προσπάθεια και να αποτιμηθούν οι προαναφερόμενες δράσεις, κατασκευάζονται

ερωτηματολόγια για να απαντηθούν από τους/τις εμπλεκόμενους στο τέλος της δράσης. Οι δράσεις αναρτώνται από τη συντονίστρια της ομάδας εργασίας στην ιστοσελίδα του σχολείου, με σκοπό τη διάχυση καλών πρακτικών και των αποτελεσμάτων τους.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Οι δυσκολίες διαχείρισης καταστάσεων παιδαγωγικής φύσης οδήγησαν σε μικροαλλαγές του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της δράσης.

Αποτελέσματα της Δράσης

1. Υπήρξε δημιουργική εμπλοκή και η συνεπής συμμετοχή όλων των μαθητών/τριών και όλων των εκπαιδευτικών.
2. Ήταν θετική η ανατροφοδότηση και η αξιολόγηση από τους/τις εμπλεκόμενους/ες στη δράση.
3. Αναδείχθηκε η αναγκαιότητα συνεργασίας των μελών της σχολική κοινότητας και η δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης και αλληλοϋποστήριξης μεταξύ τους, που βελτιώνει την ποιότητα του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου.
2. Οι εκπαιδευτικοί υιοθέτησαν ευέλικτη διδακτική μεθοδολογία και καινοτόμες διδακτικές προσεγγίσεις, για την προώθηση δεξιοτήτων ζωής στους/στις μαθητές/τριες.
4. Ενισχύθηκε η ικανοποίηση των μαθητών/τριών και των εκπαιδευτικών από τη μεταξύ τους συνεργασία.
5. Προωθήθηκε η διαμόρφωση θετικού παιδαγωγικού κλίματος στο σχολείο.
6. Η ανάπτυξη εμπιστοσύνης ανάμεσα στους/στις μαθητές/τριες και στους/στις εκπαιδευτικούς.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

4 = Πλήρως

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

- 1) Η συνεπής συμμετοχή των εκπαιδευτικών
- 2) Η θετική ανατροφοδότηση και αξιολόγηση από όλους/ες τους/τις εμπλεκόμενους/ες.
- 3) Η δημιουργία θετικού σχολικού κλίματος.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

- Δεν υπήρξε αρκετός διαθέσιμος χρόνος για την υλοποίηση των σχεδιασμένων ενεργειών.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Αξιοποιήθηκαν το εργαστήριο πληροφορικής, ο τεχνολογικός εξοπλισμός (υπολογιστές, σαρωτές, εκτυπωτές) και το εποπτικό υλικό (αναλώσιμα) του Δημοτικού σχολείου Λεχόβου, για την οργάνωση, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των δράσεων.

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Η συνεργασία και οι γενικότερες συζητήσεις, ως προϋπόθεση και επακόλουθο της δράσης, ενίσχυσαν τον επιμορφωτικό της χαρακτήρα.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

- Συνεργατικές διαδικασίες και καινοτόμες διδακτικές προσεγγίσεις.
- Συνεργασία εκπαιδευτικών, εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών και συνεργασία οικογένειας/τοπικής/ευρύτερης κοινωνίας - σχολείου.
- Αναθεωρήσεις σε επίπεδο τάξης και σχολείου, στο πλαίσιο μίας προσέγγισης με μικρούς κύκλους σχεδιασμού, δράσης, παρατήρησης και στοχασμού, ώστε οι εμπλεκόμενοι/ες να ορίζουν ζητήματα που τους αφορούν.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

- Υλοποίηση συστηματικών, μεγάλης διάρκειας, επιμορφωτικών δράσεων σε θέματα αξιοποίησης ευέλικτων, καινοτόμων διδακτικών προσεγγίσεων, όπως η έρευνα δράση η οποία ασχολείται εξίσου, από τη μία πλευρά με την αλλαγή της συμπεριφοράς ατόμων, ενώ από την άλλη, με την κουλτούρα ομάδων, θεσμών και κοινωνιών στις οποίες αυτές τα άτομα ανήκουν.
- Το περιεχόμενο των επιμορφώσεων να προτείνεται από τους/τις ίδιους/ιες τους/τις εκπαιδευτικούς.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

- Να υπάρξει ουσιαστική και οργανωμένη συγκέντρωση, ταξινόμηση και επεξεργασία των συλλεχθέντων δεδομένων, για την αξιοποίησή τους σε ένα πλαίσιο ανοιχτότητας στην κοινωνία.